

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Põllumajandusminister
määrus
terviktekst
17.03.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 14.03.2019, 6

Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord

Vastu võetud 13.03.2015 nr 25
[RT I, 17.03.2015, 17](#)
jõustumine 20.03.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
12.06.2015	RT I, 19.06.2015, 1	22.06.2015
15.07.2016	RT I, 20.07.2016, 1	23.07.2016, osaliselt 1.01.2017
04.08.2017	RT I, 10.08.2017, 2	13.08.2017
09.10.2017	RT I, 11.10.2017, 5	14.10.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 11.09.2017
11.05.2018	RT I, 16.05.2018, 1	19.05.2018
22.08.2018	RT I, 24.08.2018, 3	27.08.2018
11.03.2019	RT I, 14.03.2019, 5	17.03.2019, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2019. aasta 1. jaanuarist

Määrus kehtestatakse [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse](#) § 67 lõike 2 ja § 82 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” (edaspidi *arengukava*) meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng” tegevuse liigi „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas” raames antava maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetuse (edaspidi *toetus*) andmise ja kasutamise tingimused ning kord.

2. peatükk

Toetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse määr ja suurus

§ 2. Toetuse taotleja

[[RT I, 10.08.2017, 2](#)- jõust. 13.08.2017]

(1) Toetust võib taotleda äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kes on komisjoni soovitusel (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41), lisa tähenduses:

1) mikroettevõtja, kelle omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu kas koos või eraldi oli mõlemal taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahel majandusaastal üle 4000 euro ja see

moodustas mõlemal taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahel majandusaastal üle 50,00 protsendi tema kogu müügitulust (edaspidi *põllumajandustootja*);

2) mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelev mikroettevõtja, kelle müügitulu oli mõlemal taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahel majandusaastal üle 4000 euro.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(2) Lõike 1 punktis 1 ja § 10 lõike 2 punktis 4 nimetatud põllumajandustooted on Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisas nimetatud tooted, välja arvatud kalandus- ja vesiviljelustooted.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(3) Toetust võib taotleda ka järgmine juriidiline isik, kes tegeleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670), artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud põllumajandusliku tegevusega (edaspidi koos *avaliku sektori põllumajandusettevõtja*):

1) riigivaraseaduse § 3 lõike 1 punkti 3 tähenduses riigi enamusotsustusõigusega äriühing;

2) mittetulundusühing, mille juhatuse liikmetest vähemalt poole määrab riik;

3) riigi asutatud sihtasutus, mille nõukogu liikmetest vähemalt poole määrab riik.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

§ 2¹. Nõuded taotlejale

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(1) Paragrahvi 2 lõigetes 1 ja 3 nimetatud isik (edaspidi *taotleja*) peab vastama järgmistele nõuetele:

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

1) taotlejal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;

2) taotleja ei ole saanud ega taotle samal ajal sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;

3) taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega pankrotiseaduse kohaselt nimetatud ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(2) Lisaks lõikes 1 sätestatule peab taotleja vastama järgmistele nõuetele:

1) taotleja võlakordaja ehk võõrkapitali osakaalu näitaja, mille arvutamisel jagatakse kohustuste summa koguvara summaga, ei olnud taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal suurem kui 0,70;

2) taotleja maksevõime näitaja, mille arvutamisel jagatakse käibevara summa lühiajaliste kohustuste summaga, oli taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal suurem kui 1,00;

3) taotleja on enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt kaks majandusaastat, millest taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta oli vähemalt 12 kuu pikkune;

4) äriühingust taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta aruanded peavad olema taotluse esitamise hetkeks äriregistrist kättesaadavad, kui majandusaasta aruande äriregistrile esitamine on äriseadustiku alusel nõutav;

5) taotleja on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saanud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas, sealhulgas avaliku sektori põllumajandusettevõtja puhul komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), artikli 1 lõike 4 punktis a sätestatud juhul;

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

6) avaliku sektori põllumajandusettevõtja ei tohi olla raskustes olev ettevõtja komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punkti 18 tähenduses.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(3) Kui äriühingust taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta lõppes taotluse esitamise aastal ja selle kohta ei ole majandusaasta aruannet äriregistrile esitatud ning nimetatud aruande äriregistrile esitamise tähtaeg ei ole taotluse esitamise ajaks saabunud, võetakse aluseks sellele majandusaastale vahetult eelnenud kahe majandusaasta aruanded, mis on äriregistrile esitatud.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(4) Taotleja ei või toetatava investeeringu tegemist alustada varem ja investeeringu tegemist lõpetada hiljem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval, välja arvatud § 4 lõike 3 punktis 1 nimetatud tegevuse korral, mille puhul ei või töö tegemist lõpetada hiljem kui 2014. aasta 1. jaanuaril.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(5) Avaliku sektori põllumajandusettevõtjale ei kohaldata lõike 2 punktides 1–3 sätestatud nõudeid.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

§ 3. Nõuded taotlejale tulenevalt toetatava tegevuse liigist

(1) Paragrahvi 4 lõike 1 punktis 1 ja § 4 lõike 3 punktis 4 nimetatud tegevuste puhul peab taotlejal olema ehitusluba või ehitusteatis, kui see on ehitusseadustiku kohaselt nõutav.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(2) Paragrahvi 4 lõike 1 punktis 1 ning § 4 lõike 3 punktis 5 nimetatud tegevuste puhul peavad investeeringuobjekt ja selle alune maa olema taotleja omandis või peab taotleja kasuks olema seatud hoonestusõigus, mis võimaldab investeeringuobjekti sihipäraselt kasutada vähemalt kolm järgnevat aastat ja avaliku sektori põllumajandusettevõtjast taotleja puhul vähemalt viis järgnevat aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(3) Paragrahvi 4 lõike 1 punktis 2 ja § 4 lõike 3 punktis 6 nimetatud tegevuste puhul peab investeeringuobjekti alune maa olema taotleja omandis või peab taotleja kasuks olema seatud hoonestusõigus või peab hoone või rajatis (edaspidi *ehitis*), kuhu investeeringuobjekt paigutatakse, olema taotleja omandis või on ehitisele seatud taotleja kasuks kasutusvaldus või peab taotleja olema sõlminud ehitise kasutamiseks kirjaliku rendilepingu vähemalt kolmeks järgneva aastaks ning avaliku sektori põllumajandusettevõtjast taotleja puhul vähemalt viieks järgneva aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(4) Paragrahvi 4 lõike 3 punktis 4 nimetatud tegevuste puhul peab investeeringuobjekti alune maa olema taotleja omandis või on taotleja kasuks seatud hoonestusõigus või realservituut vähemalt kolmeks järgneva aastaks ning avaliku sektori põllumajandusettevõtjast taotleja puhul vähemalt viieks järgneva aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(5) Rändkaupluse sisseseade ostmise korral peab rändkauplus olema taotleja omandis vähemalt kolm järgnevat aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(6) Kui põllumajandustootja investeeringuobjekt on seotud Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisa nimetatud tootest elektri, soojuste, vedelkütuse või gaasi (edaspidi *I lisa bioenergia*) tootmisega, siis tuleb kogu toodetud I lisa bioenergia või osa sellest müüa ettevõttest välja.

(7) Kui investeeringuobjekti alune maa on kaasomandis, peab § 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud ehitise ehitamise korral olema kinnistusraamatus asjaõigusseaduse § 79 lõike 2 kohaselt märkus, millest nähtub, et taotlejal on õigus ja võimalus teha kavandatav investeering ning kasutada investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt vähemalt kolm järgnevat aastat ja avaliku sektori põllumajandusettevõtjast taotleja puhul vähemalt viis järgnevat aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

§ 4. Toetatavad tegevused

(1) Taotleja võib toetust taotleda majandustegevuse mitmekesistamiseks ja arendamiseks vajalike järgmiste tegevuste kohta, kui investeeringuobjekt asub arengukava punktis 8.1 esitatud määratlusele vastavas maapiirkonnas:

1) ehitise püstitamine, rajamine, paigaldamine, laiendamine või ümberehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras (edaspidi koos *ehitise ehitamine*) või hoone parendamine;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

2) masina või seadme, välja arvatud § 6 punktis 11 nimetatud masin või seade, ostmine ja paigaldamine;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

3) rändkaupluse või selle sisseseade ostmine.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(1¹) Lõike 1 punktis 1 nimetatud hoone parendamine on hoone üksiku osa vahetamine samaväärsse vastu või hoone remonditöö, mille tegemise korral puudub ehitusseadustiku tähenduses teavitamis- või loakohustus.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(1²) Avaliku sektori põllumajandusettevõtja võib toetust taotleda lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuse kohta ja üksnes siis, kui see on seotud kultuuri edendamise või kultuuripärandi säilitamisega.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(2) Toetust ei saa taotleda lõikes 1 nimetatud tegevuste kohta, kui investeeringuobjekt on seotud justiitsministri 28. detsembri 2005. a määruse nr 59 „Kohtule dokumentide esitamise kord” lisa 16 „Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK)” (edaspidi *EMTAK 2008*) nimetatud järgmiste tegevusvaldkondadega:

1) taime- ja loomakasvatuse, jahinduse ja neid teenindavad tegevusalad (EMTAK 2008, jagu A, alajagu 01), metsakasvatuse ja muud metsamajanduse tegevusalad (EMTAK 2008, jagu A alajagu 021) või looduslike materjalide kogumine, välja arvatud puit (EMTAK 2008, jagu A alajagu 023);

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

2) kalapüük ja vesiviljelus (EMTAK 2008, jagu A, alajagu 03);

- 3) mäetööstus (EMTAK 2008, jagu B);
- 4) toiduainete tootmine (EMTAK 2008, jagu C, alajagu 10), kui tootmise tulemuseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud toode, joogitootmine (EMTAK 2008, jagu C, alajagu 11), kui tootmise tulemuseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud toode, või alkoholiseaduse tähenduses alkoholne jook ja tubakatoodete tootmine (EMTAK 2008, jagu C, alajagu 12);
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 5) veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus (EMTAK 2008, jagu E);
- 6) ehitus (EMTAK 2008, jagu F);
- 7) veondus ja laondus (EMTAK 2008, jagu H), välja arvatud mahetoodete ladustamise korraldamiseks turustuskeskuse loomine;
- 8) finants- ja kindlustustegevus (EMTAK 2008, jagu K);
- 9) kinnisvaraalaalne tegevus (EMTAK 2008, jagu L);
- 10) juriidilised toimingud ja arvepidamine (EMTAK 2008, jagu M, alajagu 69), nõustamine;
- 11) reklaamindus ja turu-uuringud (EMTAK 2008, jagu M, alajagu 73);
- 12) haldus- ja abitegevused (EMTAK 2008, jagu N);
- 13) hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (EMTAK 2008, jagu R, alajagu 92).

(2¹) Lisaks lõikes 2 loetletud tegevusvaldkondadele ei saa toetust taotleda, kui investeeringuobjekt on seotud Euroopa Liidu toimimise lepingu I lisaga hõlmatud omatoodetud toodete turustamisega edasimüüjale või töötlejale või nimetatud toodetest üle 20 protsendi turustamisega.
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(3) Koos lõikes 1 nimetatud tegevustega võib taotleda toetust järgmisteks tegevusteks:

- 1) lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse puhul toetatava ehitisega kaasnev projekteerimistöö ning projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö ning energiaauditi tellimine (edaspidi koos *ettevalmistav töö*);
- 2) lõike 1 punktis 1 ja käesoleva lõike punktis 4 nimetatud tegevuse puhul toetatava ehitustöö üle ehitusseadustiku alusel omanikujärelevalve (edaspidi *omanikujärelevalve*) tegemine;
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 3) toetatava investeeringuobjektiga kaasneva litsentsi, patendi või kasuliku mudeli ostmine;
- 4) lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse puhul toetatava ehitise juurde kuuluva eratee või parkla ehitamine ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 5) lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse puhul elektrivõimsuse suurendamine või elektri-, veevarustus- või kanalisatsioonivõrguga liitumine;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 6) lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuse puhul elektrivõimsuse suurendamine ja vajaduse korral elektrivõrguga liitumine, kui tegemist ei ole rendilepingu alusel kasutatava ehitisega;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 7) toetatava investeeringuobjekti juurde kuuluva infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmine ja paigaldamine;
- 8) infotehnoloogia- ja valveseadmete ning toodangu kvaliteeti määravate seadmete ostmine ja paigaldamine;
- 9) lairibavõrgule juurdepääsühenduste, nagu liini ja liinirajatiste rajamine.

(4) Põllumajandustootjale ja mittepõllumajandusliku ettevõtjale tegelevale mikroettevõtjale antav toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), artikli 3 tähenduses.
[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(5) Avaliku sektori põllumajandusettevõtjale antav toetus on kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav riigiabi komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 53 tähenduses ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse paragrahvis 34² sätestatut.
[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

§ 5. Abikõlblikud kulud

(1) Paragrahvis 4 nimetatud toetatavate tegevuste abikõlbliku kulu moodustavad:

- 1) hinnapakumuses esitatud tegevuse käibemaksuta maksumus ja investeeringuobjekti Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 84 kohaseks tähistamiseks tehtavate kulude käibemaksuta maksumus;
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 2) [kehtetu - RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 3) omanikujärelevalve abikõlblik maksumus kuni kolm protsenti selle investeeringuobjekti abikõlblikust maksumusest, mille üle omanikujärelevalvet tehakse;
- 4) ettevalmistava töö abikõlblik maksumus kuni kümme protsenti selle investeeringuobjekti abikõlblikust maksumusest, millega ettevalmistav töö kaasnes.

(2) Hoone parendamise abikõlblik maksumus kokku ei või olla väiksem kui 3000 eurot ja suurem kui 13 000 eurot.

(3) Paragrahvi 4 lõikes 3 nimetatud tegevuste abikõlblikud maksumused kokku võivad olla kuni 30 protsenti § 4 lõikes 1 nimetatud tegevuste abikõlblikust maksumusest.

(4) Abikõlblik kulu peab olema mõistlik, põhjendatud, selge, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja vajalik tegevuse eesmärgi saavutamiseks. Taotleja tagab toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

§ 6. Mitteabikõlblikud kulud

Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:

1) kulud, mis on seotud liisingulepinguga, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed;

2) liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid kõige hiljem 2023. aasta 30. juunil läinud üle toetuse saajale;

[RT I, 24.08.2018, 3- jõust. 27.08.2018]

3) käibemaks, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), artikli 69 lõike 3 punktis c sätestatud juhul;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

4) maa ja olemasoleva ehitise ostmise või rentimise kulud;

5) otseselt tegevuse elluviimisega või investeeringuobjektiga mitteseotud riist- või tarkvara või sidevahendite ostmise kulud;

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

6) rendi-, kütuse-, koolitus-, side- või tegevuskulud või töötasu;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

6¹) veo- või sõidukulud, mis ei ole seotud toetuse abil ostetava masina või seadme veo või paigaldamisega;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

7) sularahamaksud, teenustasu pangatoimingute eest, intress, tagatismakse ja finantsteenusega seotud muu kulu;

8) notaritasu;

9) õigus- ja raamatupidamisteenuse ning teostatavusuuringu kulud, välja arvatud ehitise projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise tööga seotud kulutused;

10) tasu taotleja enda, tema töötaja või tema liikme tehtud töö eest;

11) sõidu- või veovahendi, liikurmasina, auto alusel valmistatud eritöomasina, tasakaaluliikuri, traktori, niiduki, õhusõiduki, veesõiduki või haagise ostmise kulud, välja arvatud rändkaupluse ostmise kulud;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

12) toetatava investeeringuga seotud turundustegevuse kulud;

13) olmeelektronika, kontoritarvete ja kontorimööbli ostmise kulud;

14) kasutatud seadme ja masina ostmise kulud;

15) trahv, finantskaristus, riigilõiv ja kohtumenetluse korral menetluskulud;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

16) keskkonnamõju hindamisega ja detailplaneeringu koostamisega kaasnevad kulud;

17) sellise ehitise ehitamise, hoone parendamise või masina või seadme ostmise ja paigaldamise kulud, mis ei ole vajalikud taotleja majandustegevuse mitmekesistamiseks asjaomasel tegevusalal, sealhulgas kontorihoone ehitamise kulud;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

18) majutusteenuse osutamiseks uue voodikoha rajamine;

19) turismiseaduse § 18 lõigetes 8, 9 ja 11 nimetatud majutusettevõtte ehitamine ja parendamine ning nimetatud majutusettevõtte tarbeks masina või seadme ostmine ja paigaldamine;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

20) ehitise lammutamise kulud, kui seda ei kajastata hinnapakumuses ja see ei moodusta osa ehitusprojekti ettenähtud ehitustöödest;

21) muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringuobjektiga otseselt seotud.

§ 7. Nõuded investeeringuobjekti hinnapakumuse kohta

(1) Kui § 4 lõigetes 1 ja 3 nimetatud tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, peab taotleja olema saanud vähemalt kolmelt teenust osutavalt isikult võrreldavad hinnapakumused koos tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutuvad tehnilisele spetsifikatsioonile (edaspidi *hinnapakumused*).

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(2) Kui § 4 lõigetes 1 ja 3 nimetatud tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot või kui asjaomasel valdkonnas on ainult üks teenuse pakkuja, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse.

(3) Kui taotleja taotleb toetust patendi, kasuliku mudeli või litsentsi ostmiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse.

(4) Investeeringuobjekti hinnapakumus peab olema iga tegevuse ja investeeringuobjekti kohta eraldi.

(5) Hinnapakumus peab sisaldama taotleja nime, pakkuja nime, pakkuja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise päeva ning kavandatava investeeringuobjekti või tegevuse käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(6) Paragrahvi 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud ehitise ehitamise korral peab saadud hinnapakumine sisaldama lisaks lõikes 5 nimetatud andmetele ehitise kohta järgmiseid andmeid:

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

- 1) ehitise nimetus;
- 2) ehitise ehitisregistri kood;
- 3) selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitise paigub või millele kavandatakse ehitise ehitada;
- 4) hinnapakkuja majandustegevuse registrisse kandmise number;
- 5) välisrajatise kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindi kulud, fassaadielemendi kulud, katusekulud, ruumitarindi kulud, pinnakatte kulud, tehnosüsteemi kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(7) Väljavalitud tegevuse või investeeringuobjekti hinnapakumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse ja investeeringuobjekti eest tasutava hinnaga.

(8) Väljavalitud hinnapakumus peab olema objektiivselt põhjendatud ning juhul kui taotleja ei ole valinud odavaimat hinnapakumust, peab selle kohta esitama põhjenduse.

(9) Taotleja ja hinnapakkuja ning nende osanik, aktsionär, liige või juhtorgani liige ei tohi omada osalust üksteise äriühingus ega kuuluda üksteise juhatusse või nõukokku.

(10) Hinnapakkuja ega hinnapakkuja osanik, aktsionär või juhtorgani liige ei tohi omada osalust teise hinnapakkuja äriühingus ega kuuluda teise hinnapakkuja juhatusse või nõukokku.

(11) PRIA koostab § 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud ehitise ehitamise korral hinnapakumuse vormi ja avaldab selle oma veebilehel.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(12) Avaliku sektori põllumajandusettevõtja on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses ja peab kulude tegemisel järgima riigihangete seaduses sätestatud nõudeid.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

§ 8. Toetuse määr ja suurus

(1) Toetust antakse vähemalt 15 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest ja:

- 1) mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelevale mikroettevõtjale kuni 40 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest;
- 2) põllumajandusettevõtjale kuni 50 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest;
- 3) avaliku sektori põllumajandusettevõtjale kuni 100 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

(2) Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 150 000 eurot arengukava programmiperioodil (edaspidi *programmiperiood*) kokku. Toetuse maksimaalne suurus avaliku sektori põllumajandusettevõtja puhul on 3 000 000 eurot ja peab olema arvatud vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 53 lõikes 6 sätestatule.

(3) Ühte kontserni kuuluvad ettevõtjad või konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 tähenduses valitseva mõju kaudu üksteisega seotud ettevõtjad ei saa taotleda toetust rohkem kui ühe taotleja kohta sätestatud maksimaalse toetuse suuruse ulatuses programmiperioodil kokku.

(4) Paragrahvi 4 lõikes 4 nimetatud vähese tähtsusega abi puhul ei tohi toetuse suurus koos jooksva majandusaasta ja sellele vahetult eelnenud kahe majandusaasta jooksul eraldatud vähese tähtsusega abiga ületada 200 000 eurot.

(5) Paragrahvi 4 lõikes 4 nimetatud vähese tähtsusega abi puhul võetakse toetuse andmisel arvesse komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

(6) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt.

(7) Paragrahvi 4 lõikes 5 nimetatud kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antava riigiabi puhul võetakse toetuse andmisel arvesse komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artiklis 8 sätestatud kumuleerimisreegleid.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

3. peatükk Toetuse taotlemine

§ 9. Taotluse esitamine ja taotluse esitamise tähtaeg

(1) Toetuse saamiseks esitab taotleja PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selleks ettenähtud tähtajal PRIAle avalduse ja selles esitatud andmeid tõendavad dokumendid (edaspidi koos *taotlus*).

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(2) [Kehtetu - RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(3) PRIA teatab taotluse esitamise tähtaja ametlikus võrguväljaandes Ametlikud Teadaanded ja oma veebilehel.

(4) [Kehtetu - RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(5) Taotleja võib ettenähtud tähtajal esitada ühe taotluse, mis võib sisaldada rohkem kui üht tegevust ja investeringuobjekti.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

§ 10. Nõuded taotluse osaks olevale avaldusele

(1) Taotleja peab avalduses esitama lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed.

(2) Avalduses esitatakse taotleja kohta järgmised andmed:

1) taotleja nimi, äriregistri või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri kood, taotleja esindaja nimi ja tema kontaktandmed;

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

2) taotleja andmed selle kohta, kas taotleja on põllumajandustootja, avaliku sektori põllumajandusettevõtja või mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelev mikroettevõtja;

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

3) kui toetust taotleb füüsilisest isikust ettevõtja, siis teave selle kohta, kas taotleja peab raamatupidamise arvestust tekke- või kassapõhiselt;

4) taotleja andmed taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu ja muu müügitulu kohta;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

5) kui toetust taotleb kassapõhist raamatupidamise arvestust pidav füüsilisest isikust ettevõtja, siis andmed taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta koguvara, käibevara, põhivara, kohustuste kogusumma, lühiajaliste ja pikaajaliste kohustuste ning omakapitali kohta;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

5¹) kui toetust taotleb raamatupidamise seaduse kohaselt tekkepõhist raamatupidamise arvestust pidav füüsilisest isikust ettevõtja, siis teave taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta bilansi ja kasumiaruande andmete kohta;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

6) taotleja, välja arvatud avaliku sektori põllumajandusettevõtja, andmed selle kohta, kas taotleja on autonoomne, partner- või seotud ettevõtte;

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

7) andmed taotleja kontserni liikmete ja taotleja üle lepingu või muul alusel valitsevat mõju omava ettevõtte kohta;

8) andmed taotleja olemasolevate töökohtade ja töötajate arvu kohta;

9) taotleja andmed taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta põhivara kulumi kohta, kui taotleja koostab kasumiaruannet raamatupidamise seaduse lisas 2 sätestatud skeemi 2 alusel ja põhivara kulumi väärtus ei selgu taotleja rahavoogude aruandest;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

10) muud andmed, mida on vaja taotleja nõuetele ja hindamiskriteeriumitele vastavuse kindlakstegemiseks ja seireks.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(3) Avalduses esitatakse toetatava tegevuse kohta järgmised andmed:

1) andmed investeringu eesmärgi kohta;

2) toetatava tegevuse asukoht;

- 3) toetatava tegevuse nimetus ja selle kirjeldus ning vastavalt investeringuobjekti eripärale koguselised näitajad, nagu arv, ruumala, pindala või pikkus;
- 4) investeringuobjekti tegevusvaldkond vastavalt EMTAK 2008 klassifikaatorile;
- 5) andmed toetatava tegevuse kogumaksumuse, abikõlblike kulude, käibemaksu, toetuse määra ja toetuse suuruse kohta;
- 6) [kehtetu - RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 7) kui toetust taotletakse biomassist elektri, soojuste, vedelkütuse või gaasi (edaspidi koos *bioenergia*) tootmiseks vajaliku ehitise ehitamiseks ning sinna paigaldatava masina või seadme ostmiseks ja paigaldamiseks, siis andmed toetatava bioenergia liigi (elektrienergia, soojusenergia, vedelkütus või gaas) ja koguse, kasutatava tooraine liigi ja koguse, käitise energeetilise võimsuse ning taotleja aastase bioenergia (elektrienergia, soojusenergia, vedelkütus või gaas) omatarbe ja müügi kohta;
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 8) kui bioenergiat toodetakse elektri ja soojuste koostootmiseseadmega, siis andmed kogu toodetud energia ja kasuliku tarbimise kohta kuni investeringuobjekti sihipärase kasutamise kohustuse lõpuni;
- 9) kui bioenergia tootmise puhul kasutatakse toorainena teravilja, tärklikerikkaid, suhkru- või õlikultuure, siis nende osakaal aasta jooksul kasutatavast tooraine kogusest;
- 10) kui bioenergia tootmisel kasutatakse tootmisprotsessi tagamiseks toorainet, mis ei ole Euroopa Liidu toimumise lepingu I lisas nimetatud toode, siis selle osatähtsus kogu kasutatavast toorainest;
- 11) andmed taotleja olemasolevate ja investeringu tulemusel loodavate uute töökohtade kohta;
- 12) teave hinnapakumuse valikukriteeriumite kohta;
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 13) kui investeringuobjekt on seotud Euroopa Liidu toimumise lepingu I lisaga hõlmatud omatoodetud toodete turustamisega, siis teave nimetatud toodete ja muude turustatavate toodete ning nende tarbijate kohta;
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 14) muu seireks vajalik teave;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 15) avaliku sektori põllumajandusettevõtja puhul riigihanke nimetus ja viitenumber, kui toetatava tegevusega seotud riigihange on läbi viidud.
[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(4) [Kehtetu - RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

§ 11. Nõuded taotluse osaks olevatele dokumentidele

Taotleja esitab PRIAle koos avaldusega järgmised dokumendid:

- 1) ehitustegevuse puhul väljavõtte põhiprojekti joonistest koos põhiprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustiku kohaselt;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 2) paragrahvi 3 lõikes 7 sätestatud juhul märkuse aluseks olev leping;
- 3) paragrahvi 4 lõike 1 punktis 1 ning § 4 lõike 3 punktides 4 ja 5 nimetatud tegevuste puhul hoonestusõiguse seadmise lepingu ära kiri, kui taotleja kasutab investeringuobjekti alust maad hoonestusõiguse alusel;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 4) paragrahvi 4 lõike 1 punktis 2 ja § 4 lõike 3 punktis 6 nimetatud tegevuse puhul hoonestusõiguse seadmise lepingu või kasutusvalduse seadmise lepingu ära kiri, kui taotleja kasutab maad või ehitist, kuhu investeringuobjekt paigutatakse, hoonestusõiguse või kasutusvalduse alusel, või rendilepingu ära kiri, kui ehitist, kuhu investeringuobjekt paigutatakse, ei kuulu taotleja omandisse või ei ole taotleja kasuks seatud hoonestusõigust või kasutusvaldust;
[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]
- 5) paragrahvi 4 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuse puhul ära kiri mootorsõiduki registreerimistunnistusest, mis tõendab, et rändkaupluse sisseseade ostmise korral on rändkauplus taotleja omandis;
- 6) paragrahvi 4 lõike 3 punktis 4 nimetatud tegevuse puhul realservituudi seadmise lepingu ära kiri, kui eratee või platsi alust maad kasutatakse realservituudi alusel;
- 7) paragrahvi 7 lõikes 1 nimetatud juhul vähemalt kolme pakkuja investeringuobjekti hinnapakumuse ära kirjad;
- 8) paragrahvi 7 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhul vähemalt ühe pakkuja investeringuobjekti hinnapakumuse ära kiri;
- 9) litsentsi ostmise korral ära kiri taotleja ja patendiomaniku või kasuliku mudeli omaniku vahel sõlmitud eellepingust või litsentsilepingust, mis sisaldab müüja ja ostja kontaktandmeid, patendi või kasuliku mudeli registreeringu numbrit, leiutise nimetust, nimetatud lepingust tuleneva kasutusõiguse ulatust, litsentsi kehtivusaega ja tehingu maksumust;
- 10) patendi või kasuliku mudeli ostmise korral ära kiri taotleja ja patendiomaniku või kasuliku mudeli omaniku vahel sõlmitud eellepingust või patendi või kasuliku mudeli üleminekut tõendavast dokumendist, mis sisaldab müüja ja ostja kontaktandmeid, patendi või kasuliku mudeli registreeringu numbrit, leiutise nimetust, patendi või kasuliku mudeli kehtivusaega ja tehingu maksumust;
- 11) ära kiri arve-saatelehest või arvest, mille on väljastanud isik, kellelt taotleja tellis ettevalmistava töö või teenuse, kui taotleja taotleb toetust ka ettevalmistava töö kohta;
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]
- 12) paragrahvi 7 lõikes 12 nimetatud juhul toetatava tegevusega seotud riigihanke dokumendid, kui need ei ole kättesaadavad riigihangete registrist, või kavandatava töö maksumuse kalkulatsioon koos põhjendustega, juhul kui riigihange viiakse läbi pärast taotluse esitamist;
[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

13) avaliku sektori põllumajandusettevõtja puhul komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 53 lõike 6 kohane investeeringu diskonteeritud puhastulu prognoos.
[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 12. Taotluse vastuvõtmine

PRIA kontrollib taotluse vastuvõtmisel nõutavate dokumentide olemasolu ja taotluse tähtaegset esitamist.

§ 13. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollimine

(1) PRIA kontrollib vastuvõetud taotluse nõuetele vastavust ja selles esitatud andmete õigsust ning taotleja ja toetatava tegevuse vastavust Euroopa Liidu õigusaktides, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses, arengukavas ja määruses sätestatud nõuetele.

(2) Pärast taotluse esitamise tähtpäeva esitab PRIA Maksu- ja Tolliametile (edaspidi *MTA*) toetust taotlenud füüsilisest isikust ettevõtjate nimekirja järgmiste andmete saamiseks:

- 1) käibedeklaratsiooni andmete saamiseks nende füüsilisest isikust ettevõtjate puhul, kes on käibemaksukohustuslased;
- 2) tuludeklaratsiooni vormi E andmete saamiseks nende füüsilisest isikust ettevõtjate puhul, kes peavad raamatupidamise seaduse kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(2¹) MTA edastab PRIA-le lõikes 2 nimetatud ettevõtjate taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta käibedeklaratsioonide või taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe kalendriaasta tuludeklaratsioonide vormi E andmed.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

(3) Kui kõigi taotluste rahastamise summa ületab toetatava tegevuse rahastamise eelarvet üle 20 protsendi, kontrollib PRIA taotluse nõuetele vastavust ja selles esitatud andmete õigsust ning taotleja ja toetatava tegevuse vastavust määruses sätestatud nõuetele pärast taotluste hindamist. Nõuetele vastavust kontrollitakse üksnes nende taotluste puhul, mis kuuluvad rahuldamisele hindamistulemuste alusel koostatud taotluste paremusjärjestuse kohaselt.

§ 14. Taotluste hindamise kriteeriumid ja hindamise kord

(1) PRIA hindab põllumajandusettevõtjate esitatud taotlusi lisa punktides 1–14 ning avaliku sektori põllumajandusettevõtjate taotlusi lisa punktides 1–3 ja 5–8 sätestatud hindamiskriteeriumite alusel. Mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelevate mikroettevõtjate esitatud taotlusi hindab PRIA lisa punktides 1–5, 8–12 ja 14 sätestatud hindamiskriteeriumite alusel.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(2) PRIA moodustab hindamistulemuste põhjal kaks taotluste paremusjärjestust: ühe põllumajandusettevõtjate ja avaliku sektori põllumajandusettevõtjate ning teise mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelevate mikroettevõtjate kohta.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(3) Taotluste paremusjärjestuse koostamisel loetakse paremaks suurema hindepunktide summa saanud taotlus.

(4) Võrdsete hindepunktide summadega taotluste puhul eelistatakse taotlust, milles taotletav toetuse summa on väiksem. Võrdsete taotletava toetuse summadega taotluste puhul eelistatakse selle taotleja taotlust, kelle taotluse esitamisele vahetult eelnenud kahe majandusaasta keskmine müügitulu oli väiksem.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

§ 15. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ei ületa toetuseks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse kõik nõuetele vastavad taotlused, mis on saanud vähemalt minimaalse hindepunktide summa, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 1 punkti 3 alusel.

(2) Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ületab toetuseks ettenähtud vahendid, rahuldatakse taotluste hindamise tulemusel koostatud taotluste paremusjärjestuse alusel parimad nõuetele vastavad taotlused, mis on saanud vähemalt minimaalse hindepunktide summa, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 1 punkti 2 alusel.

(3) Taotlus on nõuetele vastav, kui taotleja, taotlus ja toetatav tegevus vastavad Euroopa Liidu õigusaktides, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses, arengukavas ja määruuses sätestatud nõuetele.

(4) Taotluse rahuldamiseks minimaalne hindepunktide summa on põllumajandustootja ja avaliku sektori põllumajandusettevõtja puhul 17 hindepunkti ning mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegeleva mikroettevõtja puhul 16 hindepunkti.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(4¹) 150 000 eurot ületava toetuse puhul on avaliku sektori põllumajandusettevõtjal taotluse rahuldamiseks minimaalne hindepunktide summa 55 hindepunkti.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(5) Kui taotluse nõuetele vastavuse kontrollimise käigus tehakse kindlaks, et taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele, teeb PRIA Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 4 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

(5¹) Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud taotluses sisalduvate mitteabikõlblike kulude tõttu, võib PRIA teha taotluse osalise rahuldamise otsuse, vähendades toetuse summat Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 6 alusel mitteabikõlblike kulude võrra.

[RT I, 19.06.2015, 1- jõust. 22.06.2015]

(6) PRIA teeb taotluse osalise või täieliku rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 70 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

5. peatükk

Nõuded toetuse saajale ning toetuse maksmise tingimused ja kord

§ 16. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja peab vastama § 2¹ lõike 1 punktis 3 sätestatud nõuetele vähemalt kolm ja avaliku sektori põllumajandusettevõtjast toetuse saaja vähemalt viis järgnevat aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest (edaspidi *sihipärase kasutamise periood*).

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(2) Toetuse saaja kohustused on:

1) viia tegevus ellu ja võtta toetuse abil ostetud või ehitatud investeeringuobjekt sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest ning tagada tegevuse kestus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 sätestatud tingimustel, sealhulgas säilitada ja kasutada investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni;

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

2) võtta toetuse abil ostetud investeeringuobjekt sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul ja viia tegevus ellu viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest ning tagada tegevuse kestus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 sätestatud tingimustel, sealhulgas säilitada ja kasutada investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni, kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(3) Lisaks lõikes 2 sätestatud kohustustele võtab toetuse saaja järgmised kohustused:

1) viia tegevus ellu selles kohaliku omavalitsuse üksuses või sellel saarel, mille kohta ta on saanud hindepunkte lisa punktis 1 sätestatud hindamiskriteeriumi alusel;

2) säilitada sihipärase kasutamise perioodi lõpuni vähemalt taotluse esitamise tähtpäevale vahetult eelnenud kalendrikuu viimase päeva seisuga töölepingu alusel töötavate töötajate arvu (edaspidi *olemasolevate töötajate arv*);

3) hiljemalt ühe aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest luua tegevuse elluviimise asukohta taotluses esitatud arvu uusi täistööajaga töökohti ja nende täitmiseks sõlmida töölepingu seaduse §-s 1 nimetatud töötajaga töölepingu ning tagada, et nimetatud nõuded oleksid täidetud sihipärase kasutamise perioodi lõpuni, kui ta on saanud hindepunkte lisa punktis 3 sätestatud hindamiskriteeriumi alusel;

4) põllumajandustootjast toetuse saaja puhul tagada, et kui investeeringuobjekt on seotud Euroopa Liidu tootmisega, siis kogu tootetud I lisa bioenergia või osa sellest müüakse ettevõttest välja sihipärase kasutamise perioodi lõpuni;

5) tagada, et investeeringuobjekt oleks pärast kavandatud tegevuse elluviimist seotud puuetega inimeste hoolekandeesutuste tegevusega (EMTAK 2008, jagu Q, alajagu 87) või puuetega inimeste sotsiaalhoolekandega (EMTAK 2008, jagu Q, alajagu 88), kui ta on saanud hindepunkte lisa punktis 5 sätestatud hindamiskriteeriumi kohaselt;

6) tagada, et bioenergia tootmisesse tehtud investeeringu osakaal kogu investeeringu maksumuses oleks pärast kavandatud tegevuse elluviimist enam kui 50,00 protsenti, kui ta on saanud hindepunkte lisa punktis 9 sätestatud hindamiskriteeriumi alusel;

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

7) tagada, et päikese-, vee- või tuuleenergia tootmisesse tehtud investeeringu osakaal kogu investeeringu maksumuses oleks pärast kavandatud tegevuse elluviimist enam kui 50,00 protsenti, kui ta on saanud hindepunkte lisa punktis 10 sätestatud hindamiskriteeriumi alusel;

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

8) tagada, et muinsuskaitseaduse tähenduses kultuurimälestise konserveerimiseks, restaureerimiseks või ehitamiseks tehtud investeeringu osakaal koguinvesteeringu maksumuses oleks pärast kavandatud tegevuse elluviimist enam kui 50,00 protsenti, kui ta on saanud hindepunkte lisa punktis 7 sätestatud hindamiskriteeriumi alusel;

9) tagada, et sihipärase kasutamise perioodi lõpuni ei oleks peetavate maatõugu veiste või omatavate eesti hobuste, eesti raskeveohobuste või tori hobuste minimaalne arv väiksem kui lisa punktis 6 nimetatud suurusvahemiku minimaalne näitaja, mille alusel taotleja taotluse hindamisel hindepunkte sai;

10) avaliku sektori põllumajandusettevõtjast toetuse saaja puhul tagada, et komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 53 lõike 4 punktis a sätestatud nõuet, kasutada taristut kultuurilistel eesmärkidel aastas vähemalt 80% ulatuses, täidetakse investeeringuobjekti kasuliku eluea jooksul.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

§ 16¹. Toetuse saaja muud kohustused

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(1) Toetuse saaja peab sihipärase kasutamise perioodi lõpuni täitma järgmisi kohustusi:

1) võimaldama teostada toetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle järelevalvet ja teha muid toetuse saamisega seotud kontrolle ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja toetuse abil soetatud vara kohapeal;

2) esitama järelevalve teostamiseks või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul;

3) eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamise seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;

4) esitama toetuste kasutamise seotud seireks vajalikku teavet;

5) säilitama toetuse seotud dokumente;

6) teavitama viivitamata PRIA taotluses esitatud või toetatava tegevuse seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust;

7) täitma § 2¹ lõike 1 punktis 2 sätestatud nõuet.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(2) Toetuse saaja peab kuni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmiseni täitma § 2¹ lõike 1 punktis 1 sätestatud nõuet.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(3) Lisaks lõigetes 1 ja 2 sätestatule peab toetuse saaja täitma järgmisi muid kohustusi:

1) esitama investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kuni kaheksas osas ühe taotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest;

2) esitama investeeringu elluviimist tõendavad dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas ühe taotluse kohta viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 2023. aasta 30. juunil, kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel;

[RT I, 24.08.2018, 3- jõust. 27.08.2018]

3) tagama toetuse väljamaksmise aluseks olevate dokumentide nõuetekohasuse ja kulude abikõlblikkuse;

4) paragrahvi 4 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste puhul peab toetuse saajal hiljemalt viimase maksetaotluse esitamise ajal olema ehitisregistris ehitise kasutusluba või kasutusteatis, kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(4) Lisaks lõikes 3 nimetatule peab toetuse saaja bioenergia tootmise puhul muude kohustustena tagama, et:

1) biogaasi tootmise jaama paigaldatud elektri ja soojuse koostootmisseadme puhul tarbitakse jaama esimesel töötamisaastal kasulikult vähemalt 25 protsenti ning järgnevatel aastatel vähemalt 60 protsenti toodetud soojusest kuni sihipärase kasutamise perioodi lõpuni;

2) teravilja, tärgliserikkaid, suhkru- või õlikultuure ei kasutata biogaasi tootmise puhul toorainena rohkem kui viis protsenti aasta jooksul kasutatava tooraine kogusest;

3) teravilja, tärgliserikkaid, suhkru- või õlikultuure ei kasutata biokütuse tootmise puhul toorainena rohkem kui 95 protsenti aasta jooksul kasutatava tooraine kogusest.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(5) Lõikes 4 nimetatud kasulik tarbimine on jaama omatarve, hoonete soojuse, auru ja sooja veega varustamine ning soojuse kasutamine täiendavaks elektri tootmiseks.

§ 17. Investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamine

(1) Toetuse väljamaksmiseks esitab toetuse saaja pärast tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIAle maksetaotluse koos järgmiste dokumentidega:

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

1) selle isiku väljastatud arve-saatelehe või arve ärakiri, kellelt toetuse saaja tellis teenust või tööd või ostis kaupa;

2) punktis 1 nimetatud arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendava maksekorralduse ärakiri või väljatrükk või arvelduskonto väljavõte;

3) selle isiku väljastatud osutatud teenuse, tehtud töö või müüdüd kauba üleandmist-vastuvõtmist tõendava dokumendi ärakiri, kellelt toetuse saaja tellis teenuse, töö või kauba, kui toetatav tegevus on ehitamine või parendamine;

4) paragrahvi 4 lõike 1 punktis 3 nimetatud tegevuse puhul ärakiri mootorsõiduki registreerimistunnistusest, mis tõendab, et rändkaupluse ostmise korral on rändkauplus taotleja omandis;

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

5) avaliku sektori põllumajandusettevõtja puhul elluviidud tegevusega seotud riigihanke dokumendid, kui need ei ole riigihangete registrist kättesaadavad ja kui neid dokumente ei ole varem PRIAle esitatud.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(2) Maksetaotluses esitab toetuse saaja tehtud investeeringu kohta järgmised andmed:

1) toetuse saaja ärinimi, äriregistri kood ja selle taotluse viitenumber, mille kohta maksetaotlus esitatakse;

2) teave tehtud investeeringu summa ning investeeringu osalise või täieliku tegemise kohta;

3) teave müüjale või teenuse osutajale vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa tasumise kohta, kui toetust taotletakse § 19 lõike 1 kohaselt toetuse väljamaksmiseks enne kulutuste tegemist;

4) teave investeeringu tegemist tõendavad dokumentide kohta (arve või arve-saateleht, maksekorraldus või selle väljatrükk või arvelduskonto väljavõte, mis tõendab müüjale kulude tasumist, tehtud tööde üleandmise-vastuvõtmise akt, liisinguleping koos maksegraafikuga).

(3) Koos maksetaotlusega esitab toetuse saaja § 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud ehitise ehitamise korral tehtud investeeringu kohta § 7 lõike 6 punktides 1–3 ja 5 nimetatud andmed.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(4) [Kehtetu - RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(5) Toetuse väljamaksmiseks liisingulepingu alusel ostetud investeeringuobjekti puhul esitab toetuse saaja PRIAle maksetaotluse koos järgmiste dokumentidega:

1) maksetaotluse esmakordse esitamise korral ning liisingulepingu või maksegraafiku muutumise korral liisinguandja ja toetuse saaja vahel sõlmitud liisingulepingu ärakiri, maksegraafiku ärakiri ning liisingueseme üleandmise akti ärakiri ning selle isiku väljastatud arve-saatelehe või arve ärakiri, kellelt liisinguandja ostis liisingueseme;

2) maksetaotluse igakordse esitamise korral liisinguandja poolt toetuse saajale väljastatud arve-saatelehe või arve ärakiri;

3) punktis 2 nimetatud arve-saatelehe või arve ärakirjal märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav arvelduskonto väljavõte või maksekorralduse ärakiri või väljatrükk.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(6) Liisinguandja võib olla krediidiastutuste seaduse alusel ja korras tegutsev krediidiastutus või tema konsolideerimisgruppi kuuluv finantseerimisastutus.

(7) Lõike 1 punktis 1 ja lõike 5 punktis 1 nimetatud arve-saatelehe või arve ärakirjal näidatud tehingu sisu peab vastama arve väljastanud isiku hinnapakkumusele.

(8) Litsentsi ostmise korral esitab toetuse saaja lisaks lõikes 1 nimetatud dokumentidele litsentsilepingu ärakirja, kui ta esitas toetuse taotlemisel § 11 lõike 1 punktis 13 nimetatud eellepingu.

(9) Patendi või kasuliku mudeli ostmise korral esitab toetuse saaja lisaks lõikes 1 nimetatud dokumentidele ärakirja patendi või kasuliku mudeli üleminekut tõendavast dokumendist, kui ta esitas toetuse taotlemisel § 11 lõike 1 punktis 14 nimetatud eellepingu.

(10) Investeeringu tegemist tõendavaid dokumente saab ühe taotluse kohta esitada kokku kuni 20 korda.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

§ 18. Toetuse maksmine ja toetuse maksmisest keeldumine

(1) Toetus makstakse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja üksnes siis, kui toetuse saaja on tegevused nõuetekohaselt ellu viinud.

(2) PRIA teeb toetuse saaja esitatud maksetaotluse alusel toetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole kolme kuu jooksul arvates §-s 17 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest.
[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(3) PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 81 lõikes 3 sätestatud juhtudel 25 tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmisest keeldumise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest. Sellisel juhul ei hüvitata toetuse saajale ka ettevalmistavale tööle tehtud kulutusi.

(4) Toetuse maksmisest keeldumise otsuse puhul tunnistab PRIA taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks.

§ 19. Toetuse väljamaksmine enne kulutuste tegemist

(1) Toetatava tegevuse elluviimist võib Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 82 lõike 1 punkti 2 kohaselt riigieelarvelistest vahenditest rahastada pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist enne töö, teenuse või vara soetamise eest tasumist tagatist nõudmata, kui töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud ning toetuse saaja on selle vastu võtnud ja selle eest tasunud vähemalt omafinantseeringuga võrdse summa ning kui toetuse saaja on piisavalt usaldusväärne. Nimetatud rahastamisviisi ei kohaldata liisingulepinguga ostetava vara puhul.

(2) Lõike 1 kohaselt toetuse väljamaksmist sooviv toetuse saaja esitab pärast investeeringu täielikku või osadena tegemist PRIA e-teenuse keskkonna kaudu PRIA-le maksetaotluse koos §-s 17 nimetatud dokumentidega.

[RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

(3) PRIA teeb toetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et nimetatud otsuse alusel makstav raha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole kolme kuu jooksul arvates lõikes 2 nimetatud nõuetekohaste dokumentide saamisest.

(4) Paragrahvi 17 lõike 1 punktis 1 nimetatud arvel või arve-saatelehel märgitud toetatava tegevuse abikõlblike kulude eest peab olema tasutud ja teatis koos § 17 lõike 1 punktis 2 nimetatud dokumendiga peab olema esitatud PRIA-le seitsme tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmise otsuse alusel makstud raha laekumisest.

(5) [Kehtetu -RT I, 20.07.2016, 1- jõust. 23.07.2016]

§ 20. Dokumentide säilitamine

Määruse alusel esitatud dokumente taotlejale ei tagastata. Nimetatud dokumente säilitatakse PRIAs kuni 2032. aasta 31. detsembrini.

6. peatükk Rakendussätted

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

§ 21. Rakendussätted

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(1) PRIA teeb 2015. aasta taotluste esitamise esimesel tähtajal vastuvõetud taotluse kohta osalise või täieliku rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 100 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(2) Alates 2017. aastast ei saa toetust taotleda sellise tegevuse elluviimiseks, mille raames ehitatakse ehitus või tehakse muu investeering maale, mis Harju, Rapla ja Pärnu maakonnas algatatud maakonnaplaneeringu kohaselt määratakse Rail Balticu raudteetrassi koridori asukohaks.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(3) Enne 2017. aastat taotluse esitanud toetuse saajale ei kohaldu § 16 lõike 3 punktis 2 sätestatud kohustus. Tal on kohustus säilitada vähemalt taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta keskmine töötajate arv vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

[RT I, 10.08.2017, 2- jõust. 13.08.2017]

(4) Toetuse saaja, kelle taotlus on rahuldatud enne 2015. aasta 31. detsembrit ning kes on kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud PRIA-le toetuse väljamaksmiseks

maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, millest nähtub, et toetuse saaja on viinud toetatavast tegevusest ellu osa, mille maksumus moodustab vähemalt 45 protsenti kogu tegevuse abikõlblikust maksumusest, võib viia tegevuse ellu ja võtta toetuse abil ostetud või ehitatud investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse ning esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid 30 kuu jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
[RT I, 11.10.2017, 5- jõust. 14.10.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 11.09.2017]

(5) Kui äriühingust taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruanne ei ole äriregistrile esitatud ja nimetatud aruande äriregistrile esitamise tähtaeg ei ole taotluse esitamise ajaks saanud, võetakse 2018. aasta esimesel taotluste esitamise tähtajal aluseks sellele majandusaastale vahetult eelnenud kahe majandusaasta aruanded, mis on äriregistrile esitatud.

(6) PRIA teeb 2018. aasta taotluste esitamise esimesel tähtajal vastuvõetud taotluse kohta osalise või täieliku rahuldamise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 100 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast.

[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]

(7) Toetuse saaja, kes esitas taotluse 2016. aastal ning kes on kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest esitanud PRIA-le toetuse väljamaksmiseks maksetaotluse koos investeeringu tegemist tõendavate dokumentidega, millest nähtub, et toetuse saaja on viinud toetatavast tegevusest ellu osa, mille maksumus moodustab vähemalt 45 protsenti kogu tegevuse abikõlblikust maksumusest, võib viia tegevuse ellu ja võtta toetuse abil ostetud investeeringuobjekti sihtotstarbeliselt kasutusse ning esitada investeeringu tegemist tõendavad dokumendid 30 kuu jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
[RT I, 14.03.2019, 5- jõust. 17.03.2019, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 2019. aasta 1. jaanuarist]

Lisa Taotluste hindamise kriteeriumid
[RT I, 16.05.2018, 1- jõust. 19.05.2018]